

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas ielā 45, Rīgā, LV-1039 ♦ Tālr. 67097200 ♦ Fakss 67097277 ♦ E-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

R ī g ā

04.11.2014.

Nr.283
(prot. Nr.37,3.p.)

Par būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā individuālā publiskajā telefonu tīklā tirgū

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators), lai varētu nodrošināt Elektronisko sakaru likuma mērķi un īstenot kompetenci, kas noteikta Elektronisko sakaru likuma 8.panta pirmās daļas 2., 5., 13., 15. un 17.punktā, veica savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā individuālā publiskajā telefonu tīklā tirgus analīzi šādiem elektronisko sakaru komersantiem:

1. sabiedrība ar ierobežotu atbildību „AdForte”, vienotais reģistrācijas numurs: 40103143723, juridiskā adrese: Lakstīgalu iela 4, Garkalne, Garkalnes nov., LV-2137;
2. sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Amber Telecom”, vienotais reģistrācijas numurs: 40103283869, juridiskā adrese: Gunāra Astras iela 8B, Rīga, LV-1082;
3. sabiedrība ar ierobežotu atbildību „DAUTKOM TV”, vienotais reģistrācijas numurs: 41503014963, juridiskā adrese: Jelgavas iela 1b, Daugavpils, LV-5404 (turpmāk – SIA „DAUTKOM TV”);
4. sabiedrība ar ierobežotu atbildību „ECO Networks”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003356193, juridiskā adrese: Dunties iela 6, Rīga, LV-1013;
5. sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Fixed Lines”, vienotais reģistrācijas numurs: 40103526479, juridiskā adrese: Cēsu iela 31 k-3, Rīga, LV-1012 (turpmāk - SIA „Fixed lines”);
6. sabiedrība ar ierobežotu atbildību „INTELLICA”, vienotais reģistrācijas numurs: 40103438123, juridiskā adrese: Brīvības gatve 214M-2, Rīga, LV-1039;
7. sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Latvijas Mobilais Telefons”, vienotais reģistrācijas numurs: 50003050931, juridiskā adrese: Ropažu iela 6, Rīga, LV-1039 (turpmāk – SIA „Latvijas Mobilais Telefons”);
8. sabiedrība ar ierobežotu atbildību „MEGATEL”, vienotais reģistrācijas numurs: 40103296789, juridiskā adrese: Brīvības gatve 214M-2, Rīga, LV-1039;

9. sabiedrība ar ierobežotu atbildību „PREMIATEL”, vienotais reģistrācijas numurs: 41203033005, juridiskā adrese: Eduarda Smiļģa iela 19-2, Rīga, LV-1002;
10. sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Smart Telecom”, vienotais reģistrācijas numurs: 40103291211, juridiskā adrese: Aleksandra Bieziņa iela 4-153, Rīga, LV-1029;
11. sabiedrība ar ierobežotu atbildību „TELENET”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003615639, juridiskā adrese: Gravas iela 17-43A, Rīga, LV-1057;
12. sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Radio Telecommunication Network”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003172251, juridiskā adrese: Cēsu iela 31, Rīga, LV-1012 (turpmāk šā lēmuma ievaddaļas 1.-12.punkts - Komersanti).

Regulatora „Ziņojums par tirgus analīzi par Eiropas Komisijas 2007.gada 17.decembra Ieteikumā 2007/879/EK par konkrētajiem preču un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešama *ex ante* (apsteidzoša) regulēšana saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK, minēto tirgu Nr. 3 – savienojumu pabeigšana fiksētā vietā individuālā publiskajā telefonu tīklā” (turpmāk – Ziņojums par tirgus analīzi) ir šā lēmuma sastāvdaļa un ir publiski pieejams Regulatora mājaslapā internetā www.sprk.gov.lv. Ziņojumā par tirgus analīzi ir izklāstīta savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā individuālā publiskajā telefonu tīklā tirgus analīzes veikšanas gaita, konstatētās problēmas šajā tirgū un risinājumi konstatēto problēmu novēršanai.

Regulators, pamatojoties uz Elektronisko sakaru likuma 8.panta otro daļu un uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta pirmās daļas 9.punktu un otro daļu, atbilstoši savai kompetencei patstāvīgi pieņem lēmumus, kas ir saistoši konkrētiem elektronisko sakaru komersantiem. Pieņemtā lēmuma vai izdotā administratīvā akta pamatojumā Regulators ņem vērā Eiropas Komisijas ieteikumus attiecīgajā jautājumā.

Regulators konstatē

1. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 30.panta pirmo daļu Regulators, ievērojot elektronisko sakaru pakalpojumu ģeogrāfisko dalījumu un citus valstī esošus īpašus apstākļus, kā arī Eiropas Komisijas 2007.gada 17.decembra ieteikumu 2007/879/EK par konkrētajiem preču un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešama *ex ante* (apsteidzoša) regulēšana saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK (turpmāk – Ieteikums), nosaka konkrētos elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus.
2. Regulators saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 8.panta pirmās daļas 13. un 17.punktu un 30.panta pirmo daļu veica Ieteikumā noteiktā 3.tirgus „Savienojuma pabeigšana fiksētā vietā individuālā publiskajā telefonu tīklā” (turpmāk – Tirgus Nr.3) analīzi.
3. Savienojumu pabeigšanas pakalpojums ir elektronisko sakaru komersanta sniegts vairumtirdzniecības pakalpojums, kas nodrošina ienākošās noslodzes maršrutēšanu uz pieslēguma punktiem elektronisko sakaru komersanta elektronisko sakaru tīklā, no pēdējās komutatīvās iekārtas pirms pieslēguma punkta, kuru var izmantot starpsavienojumam, līdz pieslēguma punktam. Pakalpojuma lietotāji ir citi elektronisko sakaru komersanti, kuri nodrošina publisko telefonu tīklu.
4. Ņemot vērā tirgus definīciju, Regulators ir noteicis, ka savienojuma pabeigšanas pakalpojuma sniegšanas ģeogrāfiskais mērogs (teritorija) ir elektronisko sakaru komersanta individuālais publiskais fiksētais telefonu tīkls.
5. Regulators nosaka, ka šā lēmuma izpratnē konkrētais tirgus definējams kā savienojumu

- pabeigšanas fiksētā vietā individuālā publiskajā telefonu tīklā tirgus (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).
6. Regulators savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā individuālā publiskajā telefonu tīklā tirgus analīzes gaitā ir ņēmis vērā šādus kritērijus: elektronisko sakaru komersanta lielums (īpatsvars tirgū), nepietiekama kompensējoša pirktspēja jeb tās trūkums, potenciālas konkurences trūkums, barjeras ienākšanai vai ekspansijai tirgū (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).
  7. Nepietiekama kompensējoša pirktspēja tirgū izpaužas kā nepietiekama lietotāju spēja pirkt elektronisko sakaru pakalpojumus tādos apjomos no elektronisko sakaru komersanta ar būtisku ietekmi tirgū, lai tie varētu ietekmēt elektronisko sakaru pakalpojumu pārdošanas cenu.
  8. Eiropas Komisijas 2009.gada 7.maija ieteikuma 2009/396/EK par savienojuma pabeigšanas tarifu reglamentāciju fiksētajos un mobilajos tīklos Eiropas Savienībā (turpmāk – Tarifu ieteikumi) 1.punkts nosaka, ka, izveidojot cenu kontroli un nosakot izmaksu uzskaites pienākumus saskaņā ar direktīvas 2002/19/EK 13.pantu tiem operatoriem, kurus valsts pārvaldes iestādes ir izraudzījušas par tādiem, kuriem piemīt liela tirgus spēja attiecībā uz savienojuma pabeigšanas balss izsaukumiem vairumtirdzniecības tirgos atsevišķos sabiedriskajos telefona tīklos, pēc tam, kad valsts pārvaldes iestādes ir veikušas tirgus analīzi saskaņā ar direktīvas 2002/21/EK 16. pantu, valsts pārvaldes iestādēm ir jānosaka savienojuma pabeigšanas tarifi, pamatojoties uz izmaksām, kādas rodas efektīvam operatoram. Tas nozīmē, ka šie tarifi būtu arī simetriski.
  9. Regulators saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 30.panta otro daļu, 38.panta otro daļu un saskaņā ar Regulatora 2011.gada 24.augusta lēmumu Nr.1/20 „Noteikumi par konsultāciju kārtību ar tirgus dalībniekiem” veica konsultāciju ar tirgus dalībniekiem.
  10. Regulators 2014.gada 24.februārī publicēja Konsultāciju dokumentu par savienojuma pabeigšanas fiksētajā elektronisko sakaru tīklā tarifu augšējo robežu (turpmāk – Konsultāciju dokuments), lai izzinātu elektronisko sakaru tirgus dalībnieku viedokli par savienojumu pabeigšanas tarifu regulēšanu. Konsultāciju dokumentā tika norādītas savienojumu pabeigšanas tarifu augšējo robežu skaitliskās vērtības un tajā tika pausts Regulatora viedoklis par savienojuma pabeigšanas tarifa augšējās robežas piemērošanu Konsultāciju dokumentā minētajiem elektronisko sakaru komersantiem.
  11. Regulators 2014.gada 28.maijā pieņēma lēmumu Nr.151 „Par savienojuma pabeigšanas fiksētā vietā individuālā publiskajā telefonu tīklā tarifa augšējo robežu” (turpmāk – Lēmums Nr.151), ar kuru noteica elektronisko sakaru komersantiem ar būtisku ietekmi Tirgū Nr.3 savienojuma pabeigšanas publiskajā fiksētajā telefonu tīklā tarifu augšējo robežu.
  12. Regulatora paziņojums par Konsultāciju dokumenta par ziņojumu par savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā individuālā publiskajā telefonu tīklā tirgus analīzi ieviešanu Regulatora mājaslapā internetā 2014.gada 24.februārī publicēts oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis” Nr.39. Publicētajā paziņojumā norādīts, ka Regulators lūdz tirgus dalībniekus komentārus un priekšlikumus par konsultāciju dokumentu iesūtīt Regulatoram pa pastu un uz elektroniskā pasta adresi sprk@sprk.gov.lv 30 dienu laikā no paziņojuma publicēšanas oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis”.
  13. Regulators ir saņēmis un izvērtējis sabiedrības ar ierobežotas atbildību „Lattelecom”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003052786, juridiskā adrese: Dzirnavu iela 105, Rīga, LV – 1011 (turpmāk – SIA „Lattelecom”), 2014.gada 20.marta vēstulē Nr.4187 (turpmāk – Vēstule Nr.1) un sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Latvijas Mobilais Telefons”, vienotais

reģistrācijas numurs: 50003050931, juridiskā adrese: Ropažu iela 6, Rīga, LV – 1039 (turpmāk – SIA „Latvijas Mobilais Telefons”), 2014.gada 27.marta vēstulē Nr.357/BP (turpmāk – Vēstule Nr.2) izteiktos priekšlikumus un komentārus par konsultācijas dokumentu par ziņojumu par savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā individuālā publiskajā telefonu tīklā tirgus analīzi.

14. SIA „Lattelecom” Vēstulē Nr.1 atzinīgi vērtē plānoto piekļuves saistību piemērošanu visiem elektronisko sakaru komersantiem ar būtisku ietekmi, jo pēdējo gadu prakse rāda, ka vairāki elektronisko sakaru komersanti izmanto piekļuves saistību neesamību, lai izvairītos no tieša starpsavienojuma realizācijas. SIA „Lattelecom” Vēstulē Nr.1 aicina piemērot visiem elektronisko sakaru komersantiem ar būtisku ietekmi Tīrgū Nr.3 papildus saistību - publicēt un iesniegt Regulatoram informāciju par savienojuma ierīkošanas, abonēšanas un uzturēšanas tarifiem un tuvināt šo tarifus pakalpojumu sniegšanas izmaksām.
15. SIA „Latvijas Mobilais Telefons” Vēstulē Nr.2 atzinīgi vērtē faktu, ka ir identificētas būtiskākās konkurences problēmas savienojumu pabeigšanas tirgos. SIA „Latvijas Mobilais Telefons” Vēstulē Nr.2 pauž viedokli, ka paredzētais saistību apjoms būtu paplašināms ar saistību tuvināt starpsavienojuma ierīkošanas tarifu izmaksām, saistību publicēt un paziņot Regulatoram starpsavienojuma ierīkošanas tarifu, kā arī saistību no visiem elektronisko sakaru komersantiem ieturēt vienādu maksu par starpsavienojuma ierīkošanu, lai novērstu tīrgū pastāvošo negatīvo praksi. SIA „Latvijas Mobilais Telefons” Vēstulē Nr.2 norāda, ka elektronisko sakaru komersantu saraksts, kuriem nepieciešams piemērot speciālās prasības, papildināms ar vēl diviem elektronisko sakaru komersantiem: sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Radio Telecommunication Network”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003172251, juridiskā adrese: Cēsu iela 31, Rīga, LV – 1012 (turpmāk – SIA „Radio Telecommunication Network”), un sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Camel Mobile”, vienotais reģistrācijas numurs: 40103181903, juridiskā adrese: Mūkusalas iela 41, Rīga, LV -1004 (turpmāk – SIA „Camel Mobile”).
16. 2014.gada 24.februārī Regulators nosūtīja Ziņojumu par tirgus analīzi (Regulatora 2014.gada 24.februāra vēstule Nr. 2-2.76/419) Konkurences padomei priekšlikumu un komentāru sniegšanai. 2014.gada 12.martā Regulators saņēma Konkurences padomes 2014.gada 12.marta vēstuli Nr.349, kurā Konkurences padome norādīja, ka tai nav komentāru, priekšlikumu vai iebildumu par tirgus definīciju, tirgus analīzes rezultātiem un piemērotajām saistībām.
17. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 8.panta pirmās daļas 13.punktu Regulators paziņo un nosūta Eiropas Savienības dalībvalstu regulatoriem, Eiropas Komisijai un Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādei (turpmāk – BEREC) saskaņošanai uz vienu kalendāra mēnesi plānoto pasākumu kopumu (projektu) un tā pamatojumu attiecībā uz elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus definēšanu, elektronisko sakaru komersanta ar būtisku ietekmi tīrgū noteikšanu un lēmuma projektu par speciālo prasību piemērošanu, saglabāšanu, grozīšanu vai atcelšanu šādam komersantam, kā arī par plānotajām elektronisko sakaru komersantiem piemērojamajām saistībām attiecībā uz piekļuvi, starpsavienojumu un pasākumiem, kas var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm. Regulators, uzklusot un ņemot vērā Eiropas Savienības dalībvalstu regulatoru, Eiropas Komisijas un BEREC viedokli, var izdarīt grozījumus plānoto pasākumu kopumā un piemērojamajās saistībās un par to paziņo Eiropas Komisijai.
18. 2014.gada 16.jūnijā Regulators paziņoja un nosūtīja Eiropas Savienības dalībvalstu regulatoriem, Eiropas Komisijai un BEREC saskaņošanai plānoto pasākumu kopumu tīrgū Nr.3. Eiropas Komisija šo paziņojumu reģistrēja 2014.gada 16.jūnijā ar lietas Nr.LV/2014/1625.

19. Regulators 2014.gada 15.jūlijā saņēma Eiropas Komisijas 2014.gada 15.jūlija vēstuli Nr.C(2014)5159 „Par [Eiropas] Komisijas lēmumu lietā LV/2014/1625: tirgus Balss savienojumu pabeigšana fiksētā vietā individuālā publiskajā telefonu tīklā”, kurā Eiropas Komisija aicina Regulatoru iespējami drīz sākt fiksēto savienojumu pabeigšanas tarifu izmaksu noteikšanas modeļa – BU-LRIC izstrādi.
20. Regulators 2014.gada 29.oktobrī ir saņēmis un izvērtējis SIA „DAUTKOM TV” 2014.gada 28.oktobra vēstulē Nr.539 (turpmāk – Vēstule Nr.3) izteiktos komentārus par šo lēmumu, ar kuru plānots SIA „DAUTKOM TV” noteikt par elektronisko sakaru komersantu ar BIT Tīrgū Nr.3.
21. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 29.panta otro daļu Regulators var atzīt, ka elektronisko sakaru komersantam ir būtiska ietekme tīrgū, ja tas individuāli vai kopā ar citiem elektronisko sakaru komersantiem šajā tīrgū atrodas tādā stāvoklī, kas ir līdzvērtīgs dominējošam stāvoklim, tas ir, ekonomiskā spēka stāvoklī, kas tam līdz zināmam līmenim ļauj rīkoties neatkarīgi no citiem elektronisko sakaru komersantiem, lietotājiem vai galalietotājiem. Izvērtējot, vai viens vai vairāki elektronisko sakaru komersanti ir dominējošā stāvoklī tīrgū, Regulators pēc iespējas ievēro Eiropas Komisijas izstrādātās tīrgus analīzes un būtiskas ietekmes tīrgū novērtēšanas vadlīnijas – Eiropas Komisijas apstiprinātās 2002.gada 11.jūlija Vadlīnijas 2002/C165/03 tīrgus analīzei un būtiskas ietekmes novērtēšanai saskaņā ar Eiropas Kopienas pamatnoteikumiem elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem.
22. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 29.panta pirmo daļu Regulators pēc elektronisko sakaru pakalpojumu tīrgus definēšanas un tīrgus analīzes var noteikt elektronisko sakaru komersantus, kuriem ir būtiska ietekme konkrētā tīrgū. Regulators savu lēmumu pārskata ik reizi, kad tiek veikta elektronisko sakaru pakalpojumu tīrgus definēšana un tīrgus analīze.
23. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 31.panta otro daļu, ņemot vērā Elektronisko sakaru likuma 31.panta pirmajā daļā minētās elektronisko sakaru pakalpojumu tīrgus analīzes rezultātus, Regulators nosaka, vai konkrētajā tīrgū ir efektīva konkurence. Ja tīrgus analīzes rezultātā Regulators konstatē, ka tīrgū nav efektīvas konkurences, tas pieņem lēmumu par analīzes rezultātā konstatētajām problēmām adekvātu un samērīgu speciālu prasību piemērošanu, saglabāšanu, grozīšanu vai atcelšanu elektronisko sakaru komersantiem Regulatora noteiktajā kārtībā.
24. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 39.panta pirmo daļu Regulators, ņemot vērā tīrgus analīzes rezultātus, var elektronisko sakaru komersantam ar būtisku ietekmi tīrgū noteikt, grozīt vai atcelt caurredzamības saistības piekļuves vai starpsavienojuma jomā. Caurredzamības saistības var ietvert noteiktas informācijas (uzskaite, tehniskie un tīkla raksturparametri, cenu un tarifu, piekļuves un starpsavienojumu nodrošināšanas un izmantošanas nosacījumi) publicēšanas un pamatpiedāvājumu publicēšanas saistības un prasības attiecībā uz publicējamiem pamatpiedāvājumiem.
25. Elektronisko sakaru likuma 42.panta pirmā daļa nosaka, ka Regulators, ņemot vērā tīrgus analīzes rezultātus, var elektronisko sakaru komersantam ar būtisku ietekmi tīrgū noteikt, grozīt vai atcelt piekļuves vai starpsavienojumu tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistības (tajā skaitā pienākumu tuvināt tarifus izmaksām un prasības attiecībā uz izmaksu aprēķināšanas un attiecināšanas sistēmu). Uzliekot šādas saistības, Regulators ņem vērā attiecīgā komersanta investīcijas un ļauj tam gūt samērīgu peļņu no piekļuves vai starpsavienojumu nodrošināšanā ieguldītā kapitāla atbilstoši saistītajiem riskiem.
26. Elektronisko sakaru likuma 42.panta sestā daļa paredz, ka elektronisko sakaru komersantam ar būtisku ietekmi tīrgū, kuram noteikta piekļuves vai starpsavienojumu tarifu regulēšanas

saistība, Regulators var apturēt šo tarifu piemērošanu un noteikt tarifu augšējo robežu vai arī uzdot elektronisko sakaru komersantam koriģēt tarifus, ja Regulators konstatē, ka nav lietderīgi un samērīgi šim elektronisko sakaru komersantam piemērot izmaksu aprēķināšanas saistības (tajā skaitā pienākumu tuvināt tarifus izmaksām un prasības attiecībā uz izmaksu aprēķināšanas un attiecināšanas sistēmu) un šā likuma 42.panta trešo daļu. Regulators, nosakot tarifu augšējo robežu vai arī uzdodot koriģēt tarifus, tos nebalsta uz tāda elektronisko sakaru komersanta elektronisko sakaru pakalpojuma sniegšanas izmaksām un rentabilitāti, kuram nav piemērotas izmaksu aprēķināšanas saistības un šā panta trešā daļa. Regulators, nosakot tarifu augšējo robežu vai uzdodot koriģēt tarifu, var izmantot salīdzinošo novērtēšanu un analīzi, informāciju par izmaksām, kas rodas, sniedzot elektronisko sakaru pakalpojumu visefektīvākajā veidā un izmantojot jaunākās pieejamās tehnoloģijas, kā arī izmaksu aprēķināšanas modeļus un citas metodes. Ja mainās visefektīvākajā veidā sniegtā elektronisko sakaru pakalpojuma izmaksas, Regulators var pārskatīt tarifu augšējo robežu vai uzdot koriģēt tarifu.

27. Elektronisko sakaru likuma 44.panta pirmā daļa paredz, ja Regulators tirgus analīzes rezultātā secina, ka piekļuves atteikums vai nepamatoti piekļuves noteikumi var kavēt ilglaicīga un konkurētspējīga mazumtirdzniecības tirgus izveidi vai tie neatbilst galalietotāju interesēm, tam ir tiesības elektronisko sakaru komersantam ar būtisku ietekmi tirgū noteikt, grozīt vai atcelt šādas saistības:
  - 27.1. nodrošināt trešajām personām piekļuvi noteiktiem elektronisko sakaru tīkla elementiem vai iekārtām, tostarp piekļuvi elektronisko sakaru tīkla pasīvajiem elementiem, vai atsaistītu piekļuvi abonentiņijām, lai citastarp atļautu nodrošināt operatora izvēles vai operatora iepriekšējās izvēles pakalpojumu vai atļautu abonentiņijas tālākpārdošanu;
  - 27.2. risināt sarunas ar elektronisko sakaru komersantiem, kuri pieprasa piekļuvi;
  - 27.3. nepārtraukt piekļuvi tiem noteiktajiem elektronisko sakaru tīkla elementiem vai iekārtām, kuriem tā jau nodrošināta iepriekš;
  - 27.4. nodrošināt noteiktus vairumtirdzniecības pakalpojumus trešajām personām elektronisko sakaru mazumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanai;
  - 27.5. nodrošināt piekļuvi tehniskajām saskarnēm vai būtiskām tehnoloģijām, kas nepieciešamas elektronisko sakaru pakalpojumu savietojamībai vai virtuālā tīkla pakalpojumiem;
  - 27.6. nodrošināt iespēju izvietot elektronisko sakaru tīklu nodrošināšanai izmantotajās telpās noteiktus elektronisko sakaru tīkla elementus vai nodrošināt cita veida infrastruktūras objektu kopīgu izmantošanu (tajā skaitā kabeļu kanalizācijas, elektronisko sakaru tīklu nodrošināšanai izmantoto ēku vai antenu mastu un torņu kopīgu izmantošanu);
  - 27.7. sniegt noteiktus elektronisko sakaru pakalpojumus (tajā skaitā tādus pakalpojumus, kas nepieciešami intelektuālā tīkla pakalpojumiem vai viesabonēšanai mobilajos elektronisko sakaru tīklos), kas nepieciešami, lai lietotājiem nodrošinātu pilnīgu elektronisko sakaru pakalpojumu savietojamību;
  - 27.8. nodrošināt piekļuvi darbības atbalstsistēmām vai līdzīgām programmatūras sistēmām, kas nepieciešamas, lai uzturētu godīgu konkurenci elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanā;
  - 27.9. savstarpēji savienot elektronisko sakaru tīklus vai elektronisko sakaru tīklu elementus vai iekārtas.
28. Uz šā lēmuma izskatīšanas Regulatora padomes sēdi tika uzaicināti Komersantu pārstāvji. Šā lēmuma izskatīšanā Regulatora padomes sēdē piedalījās SIA „DAUTKOM TV”, SIA

„Fixed Lines” un SIA „Latvijas Mobilais Telefons”. SIA „Latvijas Mobilais Telefons” pārstāvis sēdes laikā atkārtoti izteica Vēstulē Nr.2 izteiktos priekšlikumus un komentārus. Pārējie Komersantu pārstāvji, kas ieradās uz šā lēmuma izskatīšanu, piekrita pieņemamajam lēmumam.

29. Detalizēta Regulatora atbilde uz SIA „Latvijas Mobilais Telefons” Regulatora padomes sēdē izteikto viedokli izklāstīta šā lēmuma secinājumu daļas 28.punktā.

Regulators secina

1. Katrs individuālais publiskais fiksētais telefonu tīkls veido atsevišķu savienojuma pabeigšanas pakalpojumu tirgu, jo nav iespējama situācija, ka elektronisko sakaru komersanti ar sev pieejamiem resursiem un elektronisko sakaru tīkliem varētu aizvietot savienojumu pabeigšanas pakalpojumus cita elektronisko sakaru komersanta elektronisko sakaru tīklā.
2. Pēc konkrētā tirgus definīcijas var secināt, ka tas ir monopoltirgus, tāpēc tirgus daļa ir 100% katrā individuālajā tirgū. Saskaņā ar to var noteikt, ka visiem elektronisko sakaru komersantiem, kas piedāvā savienojumu pabeigšanas pakalpojumus, ir būtiska ietekme tirgū, sava publiskā fiksētā telefona tīkla ģeogrāfiskās teritorijas ietvaros (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).
3. Konkrētajā tirgū vairumtirdzniecībā pārdotais pakalpojums izmantojams elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanai saistītā elektronisko sakaru pakalpojumu tirgū. Vairumtirdzniecības pārdošanas līmeņa regulēšana, neskatoties uz monopolstāvokli konkrētajā tirgū, ierobežo elektronisko sakaru komersanta iespējas izmantot tirgus varu saistītā elektronisko sakaru tirgū.
4. Pamatojoties uz elektronisko sakaru komersantu iesniegto informāciju tirgus analīzei, 21 elektronisko sakaru komersants 2012.gadā guva ieņēmumus, piedāvājot savienojuma pabeigšanas pakalpojumu fiksētajā elektronisko sakaru tīklā. Vislielākais savienojuma pabeigšanas pakalpojuma fiksētajā elektronisko sakaru tīklā sniedzējs ir SIA „Lattelecom”. Pārējo elektronisko sakaru komersantu ieņēmumi no savienojuma pabeigšanas pakalpojuma sniegšanas fiksētajā elektronisko sakaru tīklā ir ievērojami mazāki.
5. Papildus šā lēmuma secinājumu daļas 4.punktā norādītajiem vēl 22 elektronisko sakaru komersantiem ir visi nepieciešamie elementi (starpsavienojuma līgums ar vismaz vienu citu elektronisko sakaru komersantu par savienojumu pabeigšanas pakalpojumiem fiksētajos elektronisko sakaru tīklos un numerācijas lietošanas tiesības uz ģeogrāfiskajiem numuriem, uz kuriem iespējams veikt izsaukumus no citiem publiskajiem elektronisko sakaru tīkliem), lai uzreiz vai īsā laikā sāktu nodrošināt citiem elektronisko sakaru komersantiem savienojumu pabeigšanas pakalpojumus fiksētajos elektronisko sakaru tīklos, un kurus Regulators uzskata par savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā individuālā publiskajā telefonu tīklā tirgus dalībniekiem.
6. Barjeras ienākšanai savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā individuālā publiskajā telefonu tīklā tirgū, kas saistītas ar tirgus definīciju, ir nesamērīgi augstas. Konkurentu ienākšanai tirgū ar saviem savienojumu pabeigšanas pakalpojumiem nav nepieciešamā efekta un konsekvences pret pastāvošo (monopola) savienojumu pabeigšanas tirgus struktūru. Konkurenta savienojumu pabeigšanas pakalpojumi veido atsevišķu (monopola) savienojumu pabeigšanas pakalpojumu tirgu.
7. Saskaņā ar konkrētā tirgus definīciju savienojuma pabeigšanas fiksētā vietā individuālā

publiskajā telefonu tīklā tirgi ir monopoltirgi. Elektronisko sakaru komersanta lieluma nozīme konkurences situācijas novērtēšanai ir ļoti ierobežota un saistīta ar nepietiekamu kompensējošo pirktspēju (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).

8. Katrā individuālā konkrētajā tirgū pietrūkst kompensējošās pirktspējas vairumtirdzniecības līmenī.
9. Ņemot vērā konkrētā tirgus definīciju, savienojumu pabeigšanas tirgos nepastāv potenciāla konkurence, tādēļ konkurentu ienākšana tirgū ar saviem savienojumu pabeigšanas pakalpojumiem nav efektīva un konsekventa uz pastāvošās (monopola) savienojumu pabeigšanas pakalpojumu tirgus struktūras fona.
10. Regulatora tirgus analīzes procesā apskatīto kritēriju analīze norāda uz elektronisko sakaru komersantu ar būtisku ietekmi tirgū esamību konkrētajā tirgū (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).
11. Ņemot vērā Komersantu individuālo īpatsvaru starpsavienojumu pakalpojumu tirgū (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi), Regulatoram ir jāpiemēro samērīgas un adekvātas speciālas prasības Komersantiem.
12. Caurredzamības saistība vairumtirdzniecības pakalpojumiem ierobežo elektronisko sakaru komersanta ar būtisku ietekmi tirgū iespējas izmantot dominējošo stāvokli konkrētajā tirgū un mazina strukturālās barjeras ienākšanai ar to saistītā elektronisko sakaru pakalpojumu tirgū. Tādā veidā elektronisko sakaru komersantam ar būtisku ietekmi tirgū piemērotā saistība nodrošinās elektronisko sakaru komersantam, kurš plāno ienākt elektronisko sakaru tirgū, skaidru priekšstatu par plānotajām izmaksām.
13. Regulators, piemērojot piekļuves saistību Komersantiem, var nodrošināt, ka piekļuves atteikums vai nepamatoti piekļuves noteikumi nekavēs ilglaicīga un konkurētspējīga mazumtirdzniecības tirgus izveidi.
14. Starpsavienojuma tarifs ir būtisks izmaksu komponents ikvienam elektronisko sakaru komersantam – gan fiksētās izmaksas (elektronisko sakaru tīklu starpsavienojuma līnijas izmaksas), gan mainīgās izmaksas (starpsavienojuma tarifi). Piemērojot citiem elektronisko sakaru komersantiem augstus tarifus, elektronisko sakaru komersants ar būtisku ietekmi tirgū situācijā, kad starpsavienojuma tarifi nav regulēti, varētu radīt barjeras ienākšanai starpsavienojuma tirgos. Pastāvot šādai situācijai papildus elektronisko sakaru komersants ar būtisku ietekmi tirgū varētu izmantot nepietiekamo cenu starpību (starpsavienojumu izmaksas vairumtirdzniecības pusē un, piemēram, galalietotāja balss telefonijas pakalpojuma cenas mazumtirdzniecības pusē), lai ierobežotu konkurenci un kavētu elektronisko sakaru komersantu ienākšanu vai attīstību tirgū.
15. Regulators, piemērojot tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistības Komersantiem, var nodrošināt, ka Komersanti nevar izmantot nepietiekamo cenu starpību.
16. Regulators, novērtējot Komersantu ieņēmumu īpatsvaru (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi) un ņemot vērā Komersantu investīcijas, secina, ka ir lietderīgi un samērīgi Komersantiem piemērot tarifu regulēšanas saistības, nepiemērojot izmaksu aprēķināšanas saistības un Elektronisko sakaru likuma 42.panta trešo daļu.
17. Regulators uzskata, ka piemērot citas saistības Komersantiem nav nepieciešams, jo, ņemot vērā Komersantu īpatsvaru, tas būtu pārlietu liels slogs un varētu veidot jaunus šķēršļus ienākšanai tirgū (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi). Komersantiem ir lielākas publiskā fiksētā telefonu tīkla izmaksas par vienu maršrutēto minūti, jo maziem elektronisko sakaru komersantiem pietrūkst mēroga un apjoma ekonomikas salīdzinot ar, piemēram, SIA „Lattelecom”.

18. Tarifu ieteikumi pamato simetrisku tarifu ieviešanu, norādot, ka tirgos, kur tirgus operatoru starpā ir sadalīts nesimetriski, var rasties situācija, kurā mazāko konkurentu maksājumi lielākajiem konkurentiem krietni pieaug. Augstiem savienojuma pabeigšanas tarifiem ir tendence veicināt augstas mazumtirdzniecības cenas par izejošajiem izsaukumiem un attiecīgi mazākam lietošanas apjomam, tā mazinot lietotāju labklājību.
19. Regulators elektronisko sakaru komersantiem ar būtisku ietekmi Tīrgū Nr.3 ar Lēmumu Nr.151 ir noteicis savienojuma pabeigšanas publiskajā fiksētajā telefonu tīklā tarifa bez pievienotās vērtības nodokļa augšējo robežu 0,00083 EUR par izsaukumu un 0,00076 EUR par izsaukuma minūti.
20. Ņemot vērā Elektronisko sakaru likuma 42.panta pirmo un sesto daļu un Administratīvā procesa likuma 11.pantu, kas nosaka, ka pastāvot vienādiem faktiskajiem un tiesiskajiem lietas apstākļiem, iestāde pieņem vienādus lēmumus, Regulators piemēro Komersantiem starpsavienojuma tarifu regulēšanas saistību un nosaka savienojuma pabeigšanas publiskajā fiksētajā telefonu tīklā tarifa augšējo robežu tādā pašā apmērā, kā ir noteikts Lēmumā Nr.151.
21. Ievērojot Administratīvā procesa likuma 13.pantā noteikto samērīguma principu, simetriski tuvinot savienojuma pabeigšanas Komersantu publisko fiksēto telefonu tīklos tarifus efektīva pakalpojumu sniedzēja izmaksām, tiks panākts būtisks elektronisko sakaru pakalpojumu galalietotājiem noteikto tarifu, īpaši izsaukumiem uz citiem elektronisko sakaru tīkliem, samazinājums un elektronisko sakaru tirgus attīstība.
22. Savienojuma pabeigšanas Komersantu publisko fiksēto telefonu tīklos tarifu samazinājums padarīs šos tarifus pieejamākus citiem elektronisko sakaru komersantiem, veicinot elektronisko sakaru tirgus attīstību.
23. Nosakot savienojuma pabeigšanas Komersantu publisko fiksēto telefonu tīklos tarifu augšējo robežu, tiek veicināta konkurence un elektronisko sakaru tirgus attīstība, nodrošinot prognozējamu komercdarbības vidi.
24. Ņemot vērā iepriekš minēto, nosakot savienojuma pabeigšanas Komersantu publisko fiksēto telefonu tīklos tarifu augšējo robežu, tiek ievērots Administratīvā procesa likuma 13.pantā noteiktais - labumam, ko sabiedrība iegūst ar ierobežojumiem, kas uzlikti adresātam, ir jābūt lielākam nekā viņa tiesību vai tiesisko interešu ierobežojumam.
25. Regulators, izvērtējot katra individuālā elektronisko sakaru komersanta būtisku ietekmi tīrgū, pieņem šo lēmumu katra elektronisko sakaru komersanta tirgus varas ierobežošanai, nosakot katram elektronisko sakaru komersantam atbilstošas saistības.
26. Regulators ir saņēmis un izvērtējis SIA „Lattelecom” Vēstulē Nr.1 un SIA „Latvijas Mobilais Telefons” Vēstulē Nr.2 izteiktos priekšlikumus un komentārus par konsultāciju dokumentu par ziņojumu par savienojuma pabeigšanas fiksētā vietā individuālā publiskajā telefonu tīklā tirgus analīzi.
27. Regulators uzskata, ka SIA „Lattelecom” Vēstulē Nr.1 ieteikto papildus saistību piemērošana visiem elektronisko sakaru komersantiem ar būtisku ietekmi būtu nelietderīga un tas radītu nesamērīgu slogu elektronisko sakaru komersantiem. Regulators uzskata, ka Elektronisko sakaru likumā ir noteikti mehānismi (Regulatora iesaiste starpsavienojuma līguma jautājumos un strīdu izskatīšana) Vēstulē Nr.1 noteikto jautājumu risināšanā.
28. Regulators ņem vērā SIA „Latvijas Mobilais Telefons” Vēstulē Nr.2 un šā lēmuma izskatīšanas sēdes laikā izteikto viedokli par speciālo prasību piemērošanas nepieciešamību SIA „Radio Telecommunication Network”. Regulators secina, ka SIA „Camel Mobile” nav noslēgtu starpsavienojuma līgumu par savienojuma pabeigšanas pakalpojumu sniegšanu

fiksētajā tīklā. Līdz ar to Regulators secina, ka SIA „Camel Mobile” nav atzīstams par elektronisko sakaru komersantu ar būtisku ietekmi Tīrgū Nr.3 un Regulators nav tiesīgs piemērot SIA „Camel Mobile” speciālās prasības. Regulators uzskata, ka Vēstulē Nr.2 ieteikto papildus saistību piemērošana visiem elektronisko sakaru komersantiem ar būtisku ietekmi būtu nelietderīga un tas radītu nesamērīgu slogu elektronisko komersantiem. Regulators uzskata, ka Elektronisko sakaru likumā ir noteikti mehānismi (Regulatora iesaiste starpsavienojuma līguma jautājumos un strīdu izskatīšana) Vēstulē Nr.2 noteikto jautājumu risināšanā.

29. Regulators ir saņēmis un izvērtējis SIA „DAUTKOM TV” Vēstulē Nr.3 izteiktos komentārus par šo lēmumu, ar kuru plānots SIA „DAUTKOM TV” noteikt par elektronisko sakaru komersantu ar BIT Tīrgū Nr.3. Regulators secina, ka savienojuma pabeigšanas fiksētā vietā individuālā publiskajā telefonu tīklā tirgus ir tāds tirgus kurā katrs elektronisko sakaru komersants, kas sniedz savienojuma pabeigšanas pakalpojumus fiksētajā tīklā ir uzskatāms par komersantu ar būtisku ietekmi. Ņemot vērā, ka SIA „DAUTKOM TV” Vēstulē Nr.3 norāda, ka tam ir aptuveni 300 balss telefonijas pakalpojumu abonenti, SIA „DAUTKOM TV” ir uzskatāma par Tīrgus Nr.3 dalībnieku un tādējādi arī par elektronisko sakaru komersantu ar būtisku ietekmi Tīrgū Nr.3.
30. Regulators nosaka, ka Komersantiem piemērojamās speciālās prasības (saistības) stāties spēkā mēneša laikā no šā lēmuma pieņemšanas brīža. Regulators ņem vērā situāciju elektronisko sakaru tīrgū, kurā Regulatoram ir nepieciešams nekavējoties un ātri reaģēt uz izmaiņām elektronisko sakaru tīrgū un novērst gadījumus, kad elektronisko sakaru komersanti izmanto savu tirgus varu pret citiem elektronisko sakaru komersantiem, piemēram, nenodrošinot piekļuvi elektronisko sakaru tīklam vai elektronisko sakaru komersanti ilgstoši sniedz savienojuma pabeigšanas pakalpojumus par tarifiem, kas ļauj gūt negodīgu priekšrocību attiecībā pret to konkurentiem. Regulators arī ņem vērā Administratīvā procesa likuma 11.pantā noteikto vienlīdzības principu, un to, ka citi elektronisko sakaru komersanti ar būtisku ietekmi Tīrgū Nr.3 jau ievēro tiem piemērotās speciālās prasības. Ja Regulators noteiktu ilgāku termiņu saistību ieviešanai, tad citi elektronisko sakaru komersanti ar būtisku ietekmi Tīrgū Nr.3, kuri ievēro speciālās prasības, būtu nevienlīdzīgā situācijā, jo Komersanti varētu pret tiem izmantot savu tirgus varu.
31. Regulators Elektronisko sakaru likuma 31.panta otrajā un sestajā daļā noteiktajā kārtībā novēros, vai kādas saistības, pienākuma piemērošana vai nepiemērošana neveido problēmas konkrētajā tīrgū un tādējādi netiek ierobežota konkurences attīstība. Ņemot vērā tirgus attīstību, Regulators saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 31.panta otro un trešo daļu var piemērot Komersantiem jaunas, atcelt vai grozīt esošās saistības.

Ņemot vērā, Ieteikumu, Tarifu ieteikumu, Ziņojumu par tirgus analīzi, saskaņā ar Regulatora 2006.gada 17.maija lēmumu Nr.120 apstiprināto Kārtību par speciālu prasību piemērošanu, saglabāšanu, grozīšanu vai atcelšanu elektronisko sakaru komersantiem un pamatojoties uz Elektronisko sakaru likuma 2.pantu, 8.panta pirmās daļas 2., 5., 13., 15. un 17.punktu un otro daļu, 9.panta pirmo daļu, 29.panta pirmo daļu, otro daļu, 30.pantu, 31.panta otro daļu, 39.panta pirmo daļu, 42.panta pirmo, sesto daļu, 44.panta pirmo daļu un uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 5.pantu, 9.panta pirmās daļas 1. un 6.punktu un otro daļu, 20.pantu un 21.panta piekto daļu, Administratīvā procesa likuma 4., 6., 10. un 13.pantu, 55.panta 2.punktu, 57.pantu, 63.panta pirmās daļas 2.punktu, 65.panta trešo un ceturto daļu, 68.panta otro un trešo daļu,

padome nolemj:

1. noteikt no 2014.gada 8.decembra Komersantus par elektronisko sakaru komersantiem ar būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā individuālā publiskajā telefonu tīklā tirgū;
2. noteikt no 2014.gada 8.decembra Komersantiem caurredzamības saistību publiskot spēkā esošos tarifus par šādiem starpsavienojuma pakalpojumiem:
  - 2.1. savienojuma ierīkošana to pabeigšanai Komersantiem katram savā publiskajā individuālā fiksētajā telefonu tīklā;
  - 2.2. par savienojuma minūtes pabeigšanu;
3. noteikt no 2014.gada 8.decembra Komersantiem caurredzamības saistību publiskot tarifus vismaz desmit dienas pirms to stāšanās spēkā par šādiem starpsavienojuma pakalpojumiem:
  - 3.1. savienojuma ierīkošana to pabeigšanai Komersantiem katram savā publiskajā individuālā fiksētajā telefonu tīklā;
  - 3.2. par savienojuma minūtes pabeigšanu;
4. uzdot no 2014.gada 8.decembra Komersantiem iesniegt Regulatoram šā lēmuma lemjošās daļas 2.punktā minētos tarifus;
5. uzdot Komersantiem iesniegt Regulatoram šā lēmuma lemjošās daļas 3.punktā minētos tarifus vismaz desmit dienas pirms to stāšanās spēkā;
6. noteikt Komersantiem starpsavienojumu tarifu regulēšanas saistību:
  - 6.1. noteikt no 2014.gada 8.decembra Komersantiem savienojuma pabeigšanas katram savā publiskajā individuālā fiksētajā telefonu tīklā tarifu bez pievienotās vērtības nodokļa augšējo robežu – 0,00083 EUR par izsaukumu un 0,00076 EUR par izsaukuma minūti;
  - 6.2. noteikt no 2014.gada 8.decembra Komersantiem pienākumu piemērot savienojumu pabeigšanas Komersantiem katram savā publiskajā individuālā fiksētajā telefonu tīklā tarifus, kas nepārsniedz šā lēmuma lemjošās daļas 6.1.punktā noteikto savienojuma pabeigšanas tarifu augšējo robežu;
  - 6.3. apturēt no 2014.gada 8.decembra Komersantiem savienojuma pabeigšanas katram savā publiskajā individuālā fiksētajā telefonu tīklā tarifu piemērošanu, ja tie pārsniedz šā lēmuma lemjošās daļas 6.1.punktā noteikto savienojuma pabeigšanas tarifu augšējo robežu;
7. noteikt no 2014.gada 8.decembra Komersantiem saistību nodrošināt citiem elektronisko sakaru komersantiem starpsavienojumu un piekļuvi elektronisko sakaru tīklam vai ar to saistītiem elementiem tā, lai citiem elektronisko sakaru komersantiem būtu iespēja saņemt savienojumu pabeigšanas pakalpojumus Komersanta publiskajā individuālā fiksētajā telefonu tīklā un vismaz šādus pakalpojumus:
  - 7.1. elektronisko sakaru tīklu starpsavienojuma līnijas ierīkošana savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
  - 7.2. elektronisko sakaru tīklu starpsavienojuma līnijas abonēšana savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
  - 7.3. kopēja izvietošana savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
  - 7.4. ieejas atvēršana vai slēgšana uz numuru vai numuru diapazonu savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
  - 7.5. signalizācija savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;

- 7.6. tehnisko iespēju novērtēšana savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
- 7.7. tehniskā ierīkošana, lai nodrošinātu savienojumu pabeigšanu Komersanta publiskajā individuālā fiksētajā telefonu tīklā;
- 7.8. savienojuma ierīkošana savienojumu pabeigšanai Komersanta publiskajā individuālā fiksētajā telefonu tīklā.

Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu.

Priekšsēdētājs

V. Lokenbahs